

ԻՐԱՎՈՒՆԷՐ

ԼՐԱԳՐՈՅ ՇԱԲԱԹՈՐԵԱՅ ՅԱԽԵԼՈՒԱԾԸ

Ա. ՏԱՐԻ

ՇԱԲԱԹ 19 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1896

ԹԻԻ 22

ՏԵՐՈՒԹԵԱՆՑ

ՀԱՄԱՉՈՅՆՈՒԹԵԱՆ ԽՆԳԻՐԸ

Պէրսիսէր թուականարի մէջ կը կարգանք .

«Այս օրեր, մասնաւորապէս Չոսրին Քարիւղի և Պարմարի ուղիւ լուծիւններէն ի վեր, բան մը չը խօսուիր տէրութեանց համաձայնութեան վրայ արեւելեան խնդրոյ մասին : Այսու ամենայնիւ տէրութիւնները համաձայնութեան մը յանգելու համար իրենց ջանքերը անընդհատ կը շարունակեն . այս ջանքերը մինչև իսկ գրական արգիւնք մը ունեցան : Մեր տեղեկութեանց համաձայն՝ Պարսիս զեռապան ներսուն մէկ հաւաքական գիմուր մատուցու է , որոյ մասին բոլոր մեծ տէրութեանց մէջ համաձայնութիւն գոյացած է արգէն և գետն պանններուն հարկաւոր հրահանգները զրկուած են : Վերջինները յոյժ ազգու կերպով պիտի պահանջեն Գանէն որ իր ստանձնած պարտականութիւնները կատարէ : Պարսիսը սպասել տանելու համար թէ այսպիսի հաւաքական և ազգու ազդարարութիւն մը ինչ արգիւնք առաջ պիտի բերէ : Տէրութիւնները մինչև հիմայ վստահութիւն ներշնչող փորձառութիւններ չունեցան այս մասին » :

Հաստատուած իրողութիւն մ'է որ տէրութիւնները համաձայն են հաւաքական գործողութեան մը հարկին մասին , բայց հաւանական է որ կը շարունակեն փնտռել թէ ինչ միջոցներով պիտի կրնան գործողութիւնը կատարել : Կիսապաշտօնական լրագրողութիւններ կ'ըսեն թէ Սուլթանը կ'ընդունի եւրոպայի խնամակարութիւնը այն պայմանով որ իր իշխանութեան արտաքին երևոյթը և իր կայսրութեան ամբողջութիւնը պահպանուին :

Այս խախտու կայսրութեան վէհայի տըրքերը կը բազմապատկէ զարմանալի առատաձեւութեամբ : Նուէրները կը բաշխուին անամանապարզ պատուանշաններէ , և երբեմն ձիերէ , կռուքերէ և տուններէ : Հաւաքիրը այս օրեր ծանոյց նաեւ թէ 400 օսմ ոսկույ նուէր մը քրտած է արտաքին գործոց նախարարութեան ենթաքարտուղարին — իսկ զինուորները հաց կը մաւրան :

Էքօ տը Քաւի

Սրանուարի Պէրսիսի լրագրական կեցը իբր ստոյգ լուր կը հաղորդէ թէ Չոսրին և Գերմանիոյ կայսեր վերջին տեսակցութեանց արգիւնքն եղած է արեւելեան գործոց համար երկար ժամանակէ ի վեր սպասուած համաձայնութիւնը Ֆրանսոյի , Բուսիոյ և Գերմանիոյ միջև :

ԱՐԻԿ ԷՖԵՆՏԻԻ ԴԱՏԱՎԱՐ ՈՒԹԻՒՆԸ (Եշտոպական քերթերէ քաղաքաւ)

Արիկ Էֆէնտի կեդրոնական բանտէն տանելով հեծեալ զինուորական ուղիկցութեամբ կառքով դատարան բերուեցաւ : Դատարանը լսեց 18 անձերու վկայութիւնը , որոց մեծ մասը Հայ էին . վկայութիւնները ի ինչ հակասութիւններով , վկայներէն ոմանք այնքան անճարակ կերպով խօսեցան ինչպէս ամբողջական , որ վերջինը գոչեց « Աստուած պահէ զիս իմ բարեկամներէս » : Վկայները հաստատեցին Արիկ Էֆէնտի այն խօսքը թէ յաղափոխական յանձնառուութիւն մէկ պատուիրակէն յարձակում կրած , սակայն յաջողած էր զայն վանելու : Ամբաստանաւոր միշտ կը յայտարարէր թէ ինք անմեղ է . յամառաբար մերժեց նշատիլ ամբաստանեալներու նստարանին վրայ և դատաւարութեան ներքինը օրը միայն ընդհանուր դատախազին հրաւերով յօժարեցաւ քանի մը վայրկեան նստիլ վկայներու յատկացեալ տեղը : Ծայրայեղ յուզման մը մէջ էր և մահուան դիմաւորութիւն մը պատած էր իր գէմքը :

Մեծ տպաւորութիւն ըրաւ կաթոլիկ Հայոց Պատրիարքին փոխանորդ Ալեքան վարդապետին վկայութիւնը . այս վկայ յայտարարեց որ ինք գիտէ թէ ով գրած է այն ուղարկարը , որ ամբաստանեալը կը հրաւիրէր տեսակցել յիշդափ . յանձնառուութիւն մէկ պատուիրակին հետ , բայց եկեղեցական գաղտնապահութիւնը կարգիլէ իրեն գրողին անունը տալ , մինչև կը ներէ միայն յանցանքը երեսան հանել : Ալեքան վարդապետ կատարեալապէս պաշտպանեց ամբաստանեալը և յայտարարեց թէ անոր անմեղութիւնը աներկբայելի է :

Կօշիկ ներկող հայ մը ոստիկանատան մէջ վկայած էր որ Արիկ Էֆէնտի ինքզինք անոր ներկայացուցեր է իբր նախագահ յիշդափ . յանձնառուութիւն . սակայն երբ այդ հայը դատարան մտաւ , բոլորովին շուարած էր և Արիկ Էֆէնտիին նայելով ըսաւ « Ես այս մարդը չեմ ճանչնար , այն Արիկը , որուն վրայ խօսած եմ , գեղին մօրուք ունէր » :

Թուրք կին մ'ալ հետեւեալ վկայութիւններ տուաւ . « Հայ բարեկամս հինգ ըսած էր թէ Հայերը այսուհետեւ հանդարտ չպիտի կենան և ամենքն ալ իրենց դատին համար մեղսելու պատրաստ են , թէ սակայն Արիկ Էֆէնտիի շնորհիւ պիտի յաջողին հայկական իշխանութիւն մը հիմնելու : Չորս օր առաջ նոյն հայ կինը եկաւ , գտաւ զիս և Արիկ Էֆէնտիի կողմէն ինձ շատ ստակ խոստացաւ , որպէս զի դատարանի առջև վկայութիւն չտամ » :

Նախագահը հարցուց ամբաստանեալին թէ ըսելիք մ'ունի՞ այս վկայութեան մասին : Արիկ Էֆէնտի ուսերը թօթուելով պատասխանեց , « Մինչև այսօր երբեք կնոջմը հետ յարաբերութիւն չեմ ունեցեր » (ընդհ. ծիծաղ) : (Շարունակելու)

ՄԻԻԹԵՆԵՎ ՎԻՅԵ

Ունձան Արիկ Էֆէնտիին մահպատակ վեֆաթ իթմիշ օլաւընա տալը շայեալար չըզմը օլաւընը Սթանա Պալլաքիք պիտի լինէ , օլ սէպէպտէն եկնի իթմիշ օլաւ հուր իթմէմէք իշիւն հեքիմէթին պու շայեալար լինէրիպ իթմէքտէ օլաւընը իւրմէ իտիյօր :

Պու բաղար էրթէսի կիւնիւ Տեղապահ Քարթուղիմէոս ֆայթօնէ Պատրիարքարանա կիթմիկի էս նստընաւ , պիւր դաշ էրմէնի անը էօլտիւրմէյէ դատա իթմիշլէր իսէտէ մուվաֆֆազ օլմամըշլար տըր :

Անտուրընը վալի , միւթէսաւընք վէ դայմադարընա էրմէնի , իստմէ վէ սաիւր իւրիսթիյան միւլէթլէրէ մէնաւազ վէվաթտան մուսա վիւնէր թային օլմամադատ տըր :

Սթանաօլտա շու սըրտատ հիւքիմէթ ֆէվզէլաթէ իշթիյաթիքիարի տալընմադատ օլաւպ , պիւր թայաֆտան իստմէմէքտէ վէ տիկէր թարաֆտան գապ թիյէլէրին տաէտինի կիւն պէ կիւն արթըրմադատ տըր :

Քէզա բէք օզգ էրմէնիլէր տէրտէսթլէ թէվգիթ օլմամադատ տըրլար :

Էվլէքի կիւն Պէյօլլունտա իքի էրմէնի գաղտնաբերալ պօնալար վէ տիւնաթիթ ֆիշէնիլէր պուլունմըշ օլաւըն Պալլաքիք պիտի լինէ :

Պիւր էրմէնիլին թալիլիյէի սէպիլի իշին Պէլճիգա էլիսինէ օլընա վատըն իւրաֆընա օլարազ , տալէթէ մուսալիթ սուրէթտէ մահքիւմ իտիլմէսի իւլէրինէ , էլշիլէր միթթէֆիգէն Պալլաք Ալիէ պիւր շիքտէթնամ վէրմիշլէր տիւր :

Ինկիլիզ պահրիյէ նէզարէթինէ քէշիտէ օլընա թէլէկրաֆլար , 45 տաէտ ինկիլիզ հարալիյէ սէֆի նէլէրինին հոկտ. 15 տէ Սէյանիկտէ պիւրէշտիքլէրինի պիտի լինէ :

Չապթիյէ նալըրընտան իթաւի սէֆարէթինէ վուգու պուլան թէպիլիթտա նալըր նապէճա վէ հաղըշըզսըլ թապիւրաթտա պուլընտըլընտան տօլալը , էլշինին Պալլաք Ալիէ պիւր իշթիքիւն իթմաւ սը վէրմիշ օլաւըն « թայմըլ » կալըրյօր :

Սթանաօլտա թէրախանէտէ իշլէյէն ամէլէյէ պիւր միւտտէթտէն պէրու կիւնալիկ էօսէնմէտիկի սէպէպլէ ամէլէ իշլէրինի ումուլէն թաթիլ իթմիշ տիւր :

Պալլաք Ալիտէն Չապթիյէ նէզարէթինէ կիւնէն պիւր էմիլունմէ 60 նէֆէր էրմէնի թէպալիլի գըյաֆէթլէ խարիճտէն Սթանաօլա կէլիւպ , էվլուրալըրըն մահալլէրինէ նալըր խանէ իթմէք վէ քէնտի մահալլէրէի պօշաթմաք իշին էրմէնիլէրի թէշլիլի իթմէքտէ օլալըրընը վէ 12 կիւն զարֆընտա էրմէնի գօմիթէնին եկնի պիւր

Ֆէտատ չըզարմաղընը պիտի լինէ տիւր :

Կէօեսա էրմէնիլէր թիւրք մահալլէրինի հազաճաղար ըմըշ :

Էվլէքի նուսալիլի պէյան իթմիկիլիլ իւլըրէ , էլշիլէրին միւթթէֆիգէն Պալլաք Ալիյէ վէրմիշ օլալըրըն նօթալա խարիճէյէ նալըրը պիւր ճէվապ վէրիւպ , եկնի թային օլընա վէրիլիլէրին ճէպիլ օլմամըրըն վէ իւլաթիւրըն սիւրալանմաթ ֆէնա պիւր մագսէտէ մէքնի պուլունմաթըրըն վէ իստմէ վէ իւրիսթիյան էհալիտէն թօրլանմադ իսնէնին Չէյթուլ , խօսուր , կիւրիտ վէ սաիւր ճիւրաթա պուլունտան տաքէլէրին թայինաթ վէ սաիւր մուլթէվիլաթընը թէտարիլիլ վէ ումուլա տաքիլիլ շահանէյէ պիւր գըլաթտա թիւֆէնիլէր վէրիլիլիլինէ մախուս օլալընը պէյան իթմիշ տիւր :

Ֆրանսանըն վիւքէյա ըէյիսի Մ. Մէլին հոկտ. 12 տէ խարիճիլէնալըրը Մ. Հանթօ իլէ Շարգ մէսէյէսի հազգընտա ուղուն պիւր միւլաթաթտա պուլունմուլ վէ վիւքէյա մէլիսի պահրը Սէֆիտտէ (Միշլէրիկալան ծով) հարպ սէֆի նէլէրին արթըրընտընը թահթըր գարաթա ալմըշ տըր :

Սթանաօլտա եկնի պիւր վուգուաթ օլմուլ տէյիւ տիւն շէհրիլիլատէ կէզմէքտէ օլան շայեալար թաւաթիլ օլընմաթը . զիւրա ալըրըմըլ մալիւմաթա նալարէն Չաթալաթտա (Սթանաօլ) իծրա օլընա տաքիլիլ թայիլիլինտէ արթըն թօր սէպէրինտէն էհալի խէֆ ու էնտիլէ իտէրէք , էնվաի մանէլէ վէրմիշ տիւր :

ՊՈՒ ԿԻՒՆՔԻ

ԹԻԻԿԻՐԱՅԼԱՐ

Պուլըրէշ 30 հոկտ.

Սըրպ գըրալը տիւն սապահ պուլալա ելթիլտի : Հարպիյէ նալըրը Ճըրճօվաթա գըրալը գարըլաթը : շրմէնտըֆէր գաթարը սաաթ 3 1/2 տա Պուլըրէշ վիւրուտ իթաի , սթապիտաթա գըրալ Պարօլ վէ վիւքէյա գըրալ Ալէքսանտըր գապուլ իթաիլէր :

Լօնտօն 30 հոկտ.

Ռէյքլըրըն Սթանաօլտան ալաւըր մալիւմաթա կէօրէ 500000 լիւրա ալանս ալմադ իշիւն հիւքիւմէթ ֆէնէլէրէր խարէսի իլէ մուլաթէրաթտա պուլունըրյօր :

Այսքուհնէն (Բուսիա) 39 հոկտ. Իմրէրաթօր վէ Իմրէրաթօրիցա Ռուսիա սինօրընա տախիլ օլալըր :

Ս. Բէթէրգալուրի 30 հոկ.

Թուրքիանըն Բուսիայա վիւրմէքտէ օլալըր սէնէվի պիւր միլիօն թապիւնաթը , հարպիյէ նալըրը 1897 սէնէսինտէն իթիպարէն եալըմ միլիօնա ինտիւրտի :

Սթանաօլ 30 հոկ.

Սէրէզ վէ Գըրգ քիլիսէ միւթէտալըրընա իքի Պուլկար մուսալին թային օլընտը :

THE JOURNAL

OF THE AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION

Published Weekly, except on Sundays and Public Holidays

Subscription Price, \$5.00 per Annum in Advance

Single Copies, 15 Cents

Entered as Second-Class Matter, May 2, 1879

Postage Paid at Chicago, Ill.

Acceptance for mailing at Special Rate of Postage provided for in Act of October 3, 1917

Authorizes Mailing at Special Rate of Postage

Postage paid by addressee

Postmaster: Send no money

Postage will be paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee